

[V. Buhl.]

melse med de retningslinier, der er gældende her i landet, afpasset efter de stedlige forhold, medens man fra venstre og konservativ og de radikales side ikke har ment at kunne gå videre end til at udtale ønskeligheden af, at arbejdsforholdene skal bringes ind i faste og forsvarlige former under behørig hensyntagen til de stedlige forhold. Dette spørgsmål vil vi gerne have lejlighed til at drøfte lidt nærmere i det udvalg, som jeg går ud fra vil blive nedsat, idet jeg tilføjer, at vi fra mit partis side er indforstået med, at det skal dreje sig om en ganske kortvarig udvalgsbehandling.

Jeg skal iøvrigt ikke her gå nærmere ind på den foreslåede ordning af denne betydningsfulde sag. Jeg tør sige, at vi alle håber, at det skal kunne blive et virkningsfuldt led i det opbygningsarbejde, som er i gang i Grønland.

Jensen-Brobjy: Jeg finder ingen grund til at holde nogen lang tale. Det vil være vanskeligt at sige noget, som ikke i forvejen har været trukket frem. Dels har vi nu hørt statsministerens fremsættelsestale her, dels har forslaget været behandlet i det andet høje ting, og dér har alle ordførerne udtalt sig. Derfor er der ikke meget nyt at sige. Jeg kan kun udtrykke min glæde over, at det er lykkedes at finde disse rige mineraller i Grønland. Man har jo gennem årene været overbevist om, at der i Grønland fandtes mange mineraler, og man har også tidligere i Vestgrønland fundet både sølv og nikkel, kryolit og marmor, men desværre har det været sådan, at det ikke har kunnet betale sig at drive disse miner. Dels har der været for lidt af det, og dels har det som marmorbrudet ligget på så udsatte steder, at det ikke kunne betale sig at bryde det.

Med hensyn til kryolitten, som jo har været en fast indtægtskilde for Grønland ikke alene igennem afgiften, men også igennem udbyttet af den aktiekapital, som staten har i kryolitselskabet, tør jeg vel nok sige, at vi kan se enden på, hvorlænge der kan være tale om at bryde kryolit. Da jeg i 1936 var deroppe, regnede man med, at kryolitminen kunne holde i 50 år med normalt forbrug, men i krigens år har der været brudt meget, meget mere end normalt, og det er begrænset, hvor mange år der er tilbage. Derfor er det glædeligt,

at man i Østgrønland har fundet nye mineraler og derigennem har mulighed for at skaffe både Danmark og Grønland indtægter.

Jeg er klar over, at dér, hvor man har fundet blyet, er det meget vanskeligt at transportere det og meget vanskeligt også at bryde det. Derfor er der en stor risiko forbundet med at sætte dette i gang. Når vi løber denne risiko, er det på grundlag af de undersøgelser, der foreløbig har fundet sted, hvor man ikke alene har haft danske ingeniører, der jo ikke er uddannet som mineingeniører, men også eksperter, der er uddannet som mineingeniører, til at foretage undersøgelser. Men det, der sker her, er jo foreløbig kun, at man danner selskabet og fortsætter undersøgelsen, og den dag disse undersøgelser er tilendebragt, skal der langt mere kapital til, end der her kan stilles til rådighed for selskabet, som det stiller sig for øjeblikket. Det er en glæde, at vi har kunnet tegne de 55 pct. herhjemme af aktiekapitalen, de 27½ pct. fra statens side og de 27½ pct. fra privat side, således at vi har aktiemajoriteten, og det er godt, at der i lovforslaget er indsat og fastslået i de ændringer, som er vedtaget i landstinget, at man til enhver tid skal kunne råde over, at det kan være dansk kapital, der har aktiemajoriteten.

Jeg skal ellers ikke sige noget til lovforslaget; jeg havde ment, at det havde kunnet gå igennem uden udvalg, men hvis man kræver udvalg fra socialdemokratisk side, kan vi selvfølgelig ikke sætte os imod det. Det må da sikkert blive en kortvarig udvalgsbehandling, da man vel regner med, at forslaget helst skulle gennemføres, inden vi får juleferie. Jeg kan på mit partis vegne give den bedste anbefaling til en meget hurtig behandling.

Rasting: Også jeg kan på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag. Jeg behøver heller ikke at gøre mange bemærkninger om lovforslagets indhold i betragtning af de udtalelser, der er faldet både under sagens behandling i landstinget og her i folketinget i dag fra den højtærede statsministers og ordførernes side. Jeg skal blot minde om, at denne sag jo har passeret mange stadier. Den har til at begynde med været genstand for indgående undersøgelser i et meget sagkyndigt, rådgivende og teknisk udvalg, og dernæst har finansudvalget